

DUTCH A2 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS A2 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS A2 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)
Mardi 3 mai 2005 (matin)
Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Écrivez un commentaire comparatif.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.

Kies deel A of deel B

DEEL A

Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten.

Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten en hun thema('s). Geef daarbij tevens commentaar op de manier waarop de schrijvers gebruik maken van elementen als structuur, stemming, beeldspraak en andere stijlelementen om hun bedoelingen duidelijk te maken. De richtvragen kun je gebruiken als startpunten voor je commentaar. Het is niet verplicht om ze direct te beantwoorden.

Tekst 1 (a)

Dichters krijgen een zaal vol kinderen stil

- Met een golfkarretje werd de dichter Ted van Lieshout gisteren het podium van het RO Theater in Rotterdam opgereden, waar deze week het Poetry International Kinderfestival wordt gehouden. De chauffeur rolde een groene loper uit en markeerde die met twee golfvlaggetjes, zodat de dichter als een ‘held’ het podium kon betreden. De scholieren van tien tot twaalf jaar in de zaal voelden
- 5 feilloos aan wat er van hen werd verwacht en begroetten de dichterheld/heldendichter met een oorverdovend gekrijs.
- “Mijn held is mijn broertje en die is dood.” Met deze openingszin kreeg Van Lieshout, auteur van onder andere de gedichtenbundel “Van verdriet kun je grappige hoedjes vouwen” en van “Raafs reizend theater” de roerige zaal in één klap stil. Iedereen kan een held zijn, hield Van Lieshout
- 10 de kinderen voor. Met snelle tekenschetsjes en puntige gedichten wist hij de zaal moeiteloos te bespelen, wat een begeleidende lerares een kreet van bewondering ontlokte. Dat je kinderen zomaar een kwartier naar gedichten kunt laten luisteren, zonder dat ze zich gaan vervelen!
- Helden en heldengedichten, daar draait het deze week om. Met zijn vele zaaltjes, gangen en trappen is het RO Theater een ideale locatie voor dit festival. Het koppelt altijd een optreden
- 15 van een bekende dichter aan activiteiten, waarbij de kinderen zelf aan de slag kunnen. Zo holden ze even later met een brandweerhelm op het hoofd door het trappenhuis van het theater om een brandende taart te gaan doven uit een gedicht van Van Lieshout. Om te controleren of ze wel echte brandweerhelden waren, moesten ze zich eerst laten goedkeuren door een gediplomeerde heldendokter.
- 20 Ook aan kinderen die de loeiende brandweersirenes te eng vonden, was gedacht. De Antwerpse kunstenaar en ontwerper ‘Panamarenko’ was aanwezig om met draaiende propellertjes op zijn rug uit te leggen hoe Icarus in de Oudheid met zelf ontworpen vleugels probeerde te ontsnappen van het eiland Kreta. En hoe hij in zijn jeugdige overmoed te hoog ging vliegen, waardoor de bijenwas smolt en zijn vleugels loslieten en hij in zee stortte. Ademloos luisterden de kinderen naar zijn
- 25 gedicht over deze Griekse held en fladderend met hun armen renden ze weg om nog meer helden te ontmoeten: Batman, de prins van Doornroosje, jazzhelden of gewoon een held-op-sokken.

Henny de Lange, in: *NRC-Handelsblad*, 10 februari 2004, bewerkte versie

Tekst 1 (b)**In het publiek**

- “Dames en heren – ik zal voor u zeggen enige fragmenten uit de Ideeën van Multatuli¹...” De voordrachtskunstenaar hief plechtig aan en kreeg de belangstelling van het publiek net beet, toen de deur naast het podium openging voor een late bezoeker. Het was de dikste man die ik ooit heb gezien en hij bewoog zich langs het toneel naar het middenpad, volgens het systeem, waarmee bij
- 5 verhuizingen staande klokken worden voortgekanteld. Die gaat door de stoel, dacht ik. “Wie nooit gevallen is, heeft geen besef wat er voor nodig is om op te staan,” declameerde de kunstenaar, maar zelfs hij had er zijn kop niet bij, dat zag je aan zijn ogen, die vol doodsangst de argeloos voortzwoegende Golem² op zijn weg naar een zitplaats volgden. Dat deed iedereen. En toen de man eindelijk, vlak naast mij, zijn verzamelde gestalte op een van de klapstoeltjes
- 10 nederliet, was de stilte zó diep en volstrekt, dat ook de declamator even zweeg en de ogen sloot, als voor een hels visioen...
- Maar er gebeurde niets. De stoel kreunde wel een beetje, maar bleef op de been. Door de rijen ging gemompel van bewondering en ook de stem van de kunstenaar klonk opgelucht toen hij zijn voordracht vervolgde. De dreiging scheen voorbij. Scheen...want toen wij net opnieuw waren
- 15 ondergedompeld in Multatuli's Ideeën, liet de dikke man ten tweeden male van zich horen. Hij zond namelijk ineens vier droge kuchjes de wereld in. Gehinderd keek ik hem even aan en zag dat zijn enorm, bolrond hoofd geheel purper was van een geweldige hoestbui die eruit wilde. Ik vreesde dat hij ter plaatse uiteen zou barsten en stond maar vast op om hem gelegenheid te geven het zaaltje te ontvluchten – een hint die hij meteen opvolgde.
- 20 Op het krakendste schoenwerk, ooit door enig mens gedragen, ging de man, rommelend van interne ontploffingen, opnieuw door het middenpad en langs het toneel naar de uitgang. Met zijn laatste krachten opende hij de deur en liet toen, in het gangetje daarachter, alle blaffingen en schrapingen die in zijn gigantische borstkas waren opgespaard, de vrije loop. Hij had het net zo goed op het toneel kunnen doen, want de hele zaal kromp ineen en begon kribbig te ssssten. Hij
- 25 ging echter rustig voort, snoot vervolgens enkele minuten toeterend zijn neus en sloop vervolgens weer op zijn duivels schoeisel naar binnen. “Mag ik nog even passeren?” fluisterde hij mij toe. En toen pas is hij door die stoel gezakt.

Simon Carmiggelt, uit: *Tussen twee stoelen*, De Bezige Bij, Amsterdam, 1962, bewerkte versie

¹ Bundels met gedichten, verhalen, essays, toneelstukken en andere teksten, geschreven door de Nederlandse schrijver Multatuli (pseudoniem van Eduard Douwes Dekker), uitgegeven tussen 1862 en 1877. Multatuli is ook de auteur van ‘Max Havelaar’.

² Uit klei verwekt wezen. Figuur uit joods volksgeloof. Groot, beweegt zich moeizaam.

- Welke overeenkomsten en verschillen zie je in het gedrag van het publiek in beide teksten?
- Welke gevolgen heeft de positie van de vertellers voor het lezen van beide teksten?
- Welke sfeer roepen de auteurs op in hun teksten en hoe gebruiken ze hiervoor de taal?
- Hoe gebruiken de auteurs beschrijvingen van de ruimte om personen en situaties te karakteriseren?

DEEL B

Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten.

Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten en hun thema('s). Geef daarbij tevens commentaar op de manier waarop de schrijvers gebruik maken van elementen als structuur, stemming, beeldspraak en andere stijlelementen om hun bedoelingen duidelijk te maken. De richtvragen kun je gebruiken als startpunten voor je commentaar. Het is niet verplicht ze direct te beantwoorden.

Tekst 2 (a)

In het begin van december 1883 besluit Vincent van Gogh om Drenthe te verlaten en naar zijn ouders in Nuenen te gaan. Deze beslissing werd hem ingegeven door bezorgdheid dat zijn broer Theo hem niet regelmatig financieel zou kunnen blijven steunen en door een groeiend gevoel van eenzaamheid. Aanvankelijk is Van Gogh van plan niet lang thuis te blijven. Hij merkt heel duidelijk

5 dat zijn ouders weinig begrip kunnen opbrengen voor zijn wijze van leven en werken, een houding die hem diep ongelukkig maakt. “Er is een soortgelijk opzien tegen mij in huis te nemen, als er zou wezen om een grote ruige hond in huis te hebben.” Maar tot ieders opluchting komt er na enkele weken tijdens een gesprek met zijn vader een wending ten goede in de gespannen verhouding. Een belangrijk resultaat daarvan is dat Vincent de beschikking krijgt over de mangelkamer¹ – gelegen

10 in een uitbouw van het huis – om die als atelier in te richten. Het idee om naar Nuenen te gaan was ook in vroeger jaren meerdere malen bij hem opgekomen. Na de verhuizing in 1882 van de ouders naar dit dorp, schrijft Theo er zo enthousiast over, dat Vincent ernaar verlangt de streek te leren kennen. Bijna een jaar later, in juni 1883, klinkt de verzuchting: “Weet gij waar ik wel eens naar verlangen kan, naar een uitstapje naar Brabant. Het

15 oude kerkhof te Nuenen zou ik zoo graag eens maken. En de wevers.” Tot eind november 1885 zullen Nuenen en de directe omgeving het werkterrein van de kunstenaar zijn. Van Gogh schrijft steeds vol enthousiasme over de natuur die hij in de omgeving van Nuenen aantreft. Op de hei en in de dorpen zijn voor hem een onuitputtelijke hoeveelheid motieven te vinden die hem inspireren: “Ik zeg niet dat er b.v. in Bretagne niet nog aangrijpender natuur is en

20 meer dramatisch, ja, maar niettemin, de heide en de dorpen hier zijn toch ook mooi.”

E. van Uitert, uit: *Van Gogh in Brabant*, Schilderijen en tekeningen uit Etten en Nuenen, Waanders, Zwolle, 1987, bewerkte versie

---

¹ Ruimte waarin de was wordt gemengeld, wordt gladgestreken.

Tekst 2 (b)**Nuene**

Hier liep je, althans
 onder asfalt en klinkers
 ligt het zand waarin
 je met je schoen
 5 een kruis trok
 op plaatsen waar je later
 een tekening wou maken.

Behouden is de pastorie
 waarin de mangelkamer
 10 dan maar voor jou werd ingeruimd.
 “De hond heeft spijt
 dat hij niet weggebleven is.”

Genoeg te doen in ‘t dorp: café-
 bar ‘t Pumpke, shoarma ‘t Stuupke,
 15 bar-disco ‘t Tönneke en
 eetcafé De Schoefel, waar
 elke avond weer de heropvoering
 plaatsvindt van dat navrant tableau¹.

En overal rondom de lage dure dozen
 20 met car-port, vlaggemast en barbecue.
 Outcast is hier wie zijn gazon
 niet van de paardebloemen zuivert.

Het is maar goed, Vincent
 Dat je nog leeft.
 25 Bij deze doden hoor je niet.

J. Eijkelboom, uit: *Kippevel*, Gedichten, De Arbeiderspers, Amsterdam, 1991, bewerkte versie

---

¹ Beschamend, pijnlijk tafereel. Hier: beschamende scène in een café.

- In beide teksten wordt het dorp Nuene beschreven. Welke overeenkomsten en verschillen zie je in deze beschrijvingen?
- In beide teksten wordt de relatie tussen Van Gogh en zijn familie beschreven. Vergelijk de manier waarop dat in beide teksten gebeurt.
- Past de paradox in de laatste strofe van het gedicht ook bij tekst 2a?
- Welke tekst spreekt je het meest aan?